

**UCHWAŁA NR LXXXIII/372/23
RADY MIEJSKIEJ CHOJNOWA**

z dnia 30 sierpnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023-2032”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz.2556 ze zm.) oraz Uchwały Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” (M.P. z 2009 r. Nr 50, poz. 735) w związku z uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032” (M.P. z 2010 r. Nr 33, poz. 481) Rada Miejska Chojnowa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023-2032” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chojnowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Chojnowa

Jan Skowroński

Załącznik do uchwały Nr LXXXIII/372/23
Rady Miejskiej Chojnowa
z dnia 30 sierpnia 2023 r.

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU
I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
Z TERENU GMINY MIEJSKIEJ CHOJNÓW
NA LATA 2023 - 2032**

CHOJNÓW, SIERPIEŃ 2023 R.

Przygotowany przez

DATAGIS.PL Technologie Geoinformacyjne

DATAGIS.PL Technologie Geoinformacyjne
ul. Kopernika 71, 42-480 Poręba

Zespół badawczy w składzie:

Michał Brzezinka (kierownik), Andrzej Kowal

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	4
II. Charakterystyka miasta	5
II.1. Położenie	5
II.2. Środowisko	7
II.2.1. Charakterystyka wybranych komponentów środowiska	7
II.2.2. Formy ochrony przyrody	12
II.2.3. Korytarze ekologiczne	12
II.3. Ludność	12
II.4. Zagospodarowanie przestrzenne	12
II.4.1. Pokrycie terenu	12
II.4.2. Lokalizacja i rodzaj zabudowy	15
III. Charakterystyka azbestu i wyrobów azbestowych	17
III.1. Właściwości i rodzaje azbestu	17
III.2. Zastosowanie azbestu	18
III.3. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzi	19
III.4. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	19
IV. Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest	22
IV.1. Masa wyrobów zawierających azbest	22
IV.1.1. Masa wszystkich wyrobów zawierających azbest	22
IV.1.2. Masa wyrobów zawierających azbest według rodzaju wyrobu	24
IV.1.3. Masa wyrobów zawierających azbest według rodzaju zabudowy	25
V. Uwarunkowania realizacji Programu	26
V.1. Harmonogram realizacji	26
V.2. Szacunkowe koszty realizacji	26
V.3. Możliwości pozyskania środków finansowych	26
V.4. Zarządzenie programem i monitoring realizacji Programu	27
VI. Podsumowanie	29
VII. Spis wykorzystanych materiałów	30
VIII. Spis tabel	31
IX. Spis rysunków	31

I. WPROWADZENIE

*Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023 – 2032*¹ stanowi konsekwencję przyjętego w 2009 roku *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*, którego celem było usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W *Programie* zdefiniowane zostały następujące cele:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest do 2032 roku,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Opracowanie *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023-2032* oraz dokonanie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Chojnów wraz z wprowadzeniem danych do Bazy Azbestowej jest przedmiotem umowy nr RG.032.15.2023.JG z dnia 02.03.2022 r., zawartej pomiędzy Gminą Miejską Chojnów, a firmą *DATAGIS.PL Technologie Geoinformacyjne*.

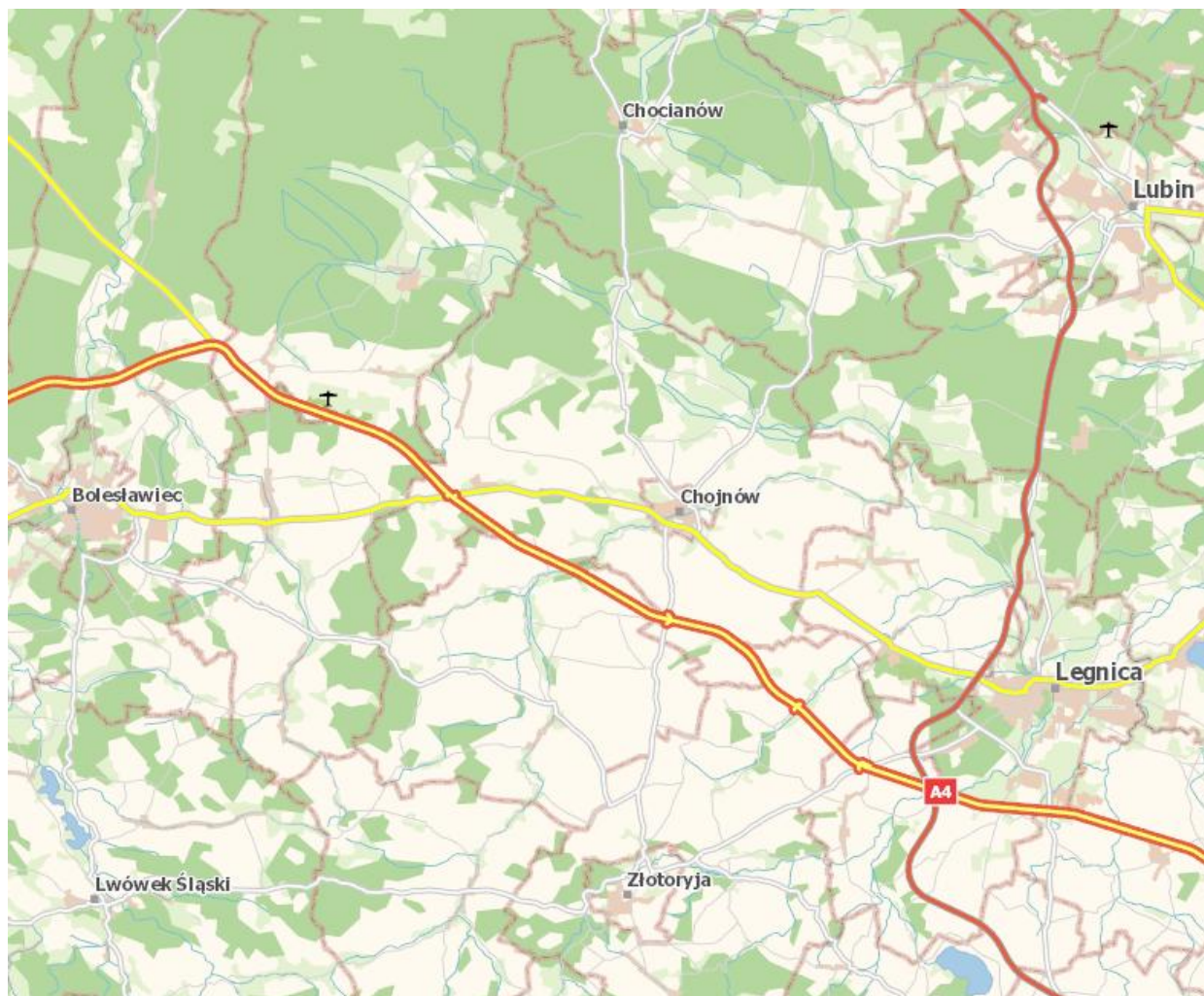
¹ Nazywany dalej „Programem”.

II. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

II.1. POŁOŻENIE

Chojnów jest gminą miejską położona jest w środkowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie legnickim, nad rzeką Skorą, przy linii kolejowej relacji Wrocław – Zgorzelec, w odległości ok. 18 km od Legnicy i ok. 5 km od autostrady A-4. Graniczy z gminą wiejską Chojnów.

Rys. 1. Położenie miasta.

Źródło: <https://bdot10k.geoportal.gov.pl/>.

Jeśli chodzi o położenie fizycznogeograficzne to Gmina Miejska Chojnów położona jest w obszarze mezoregionów fizycznogeograficznych *Równina Chojnowska i Równina Legnicka*. Oba te mezoregiony stanowią część makroregionu *Nizina Śląsko-Łużycka*, będącego częścią podprovincji *Niziny Sasko-Łużyckie*, wchodzącej w skład prowincji *Niż Środkowoeuropejski*².

² Źródło: Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170, <https://doi.org/10.7163/GPol.0115> (dostęp: 08.03.2023 r.).

II.2. ŚRODOWISKO

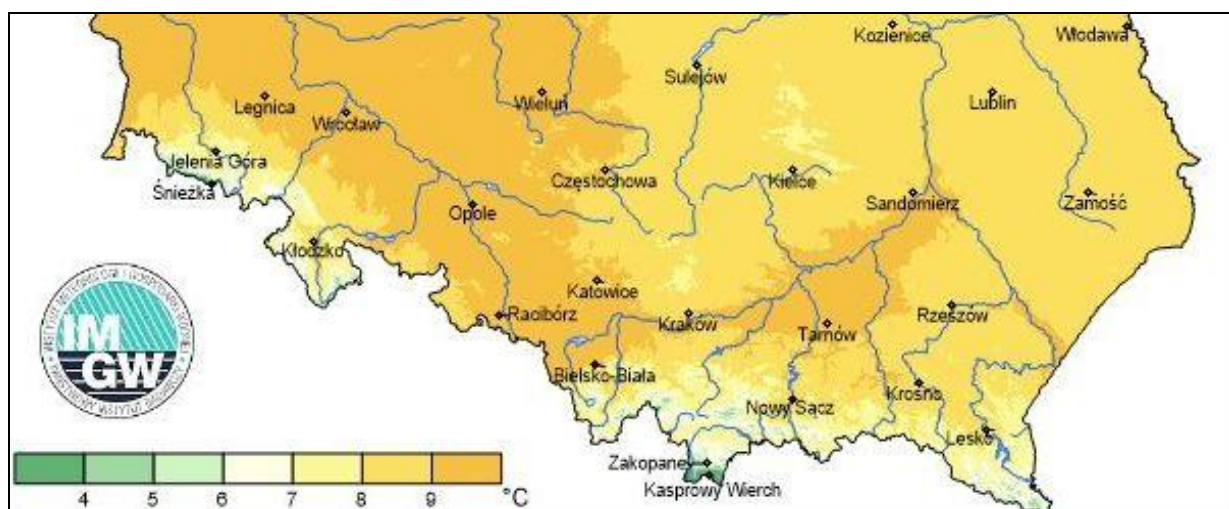
II.2.1. CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA

WARUNKI KLIMATYCZNE

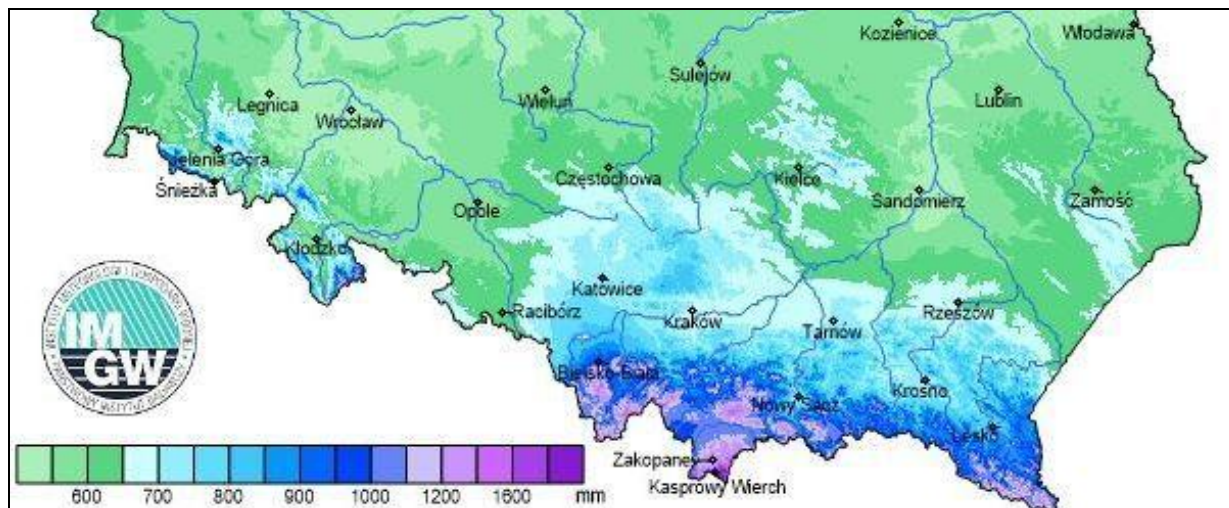
Obszar gminy miejskiej Chojnów znajduje się w zasięgu regionu klimatycznego Dolnośląskiego Zachodniego.

Rys. 2. Charakterystyki klimatologiczne wybranych elementów meteorologicznych (wielolecie 1991-2020).

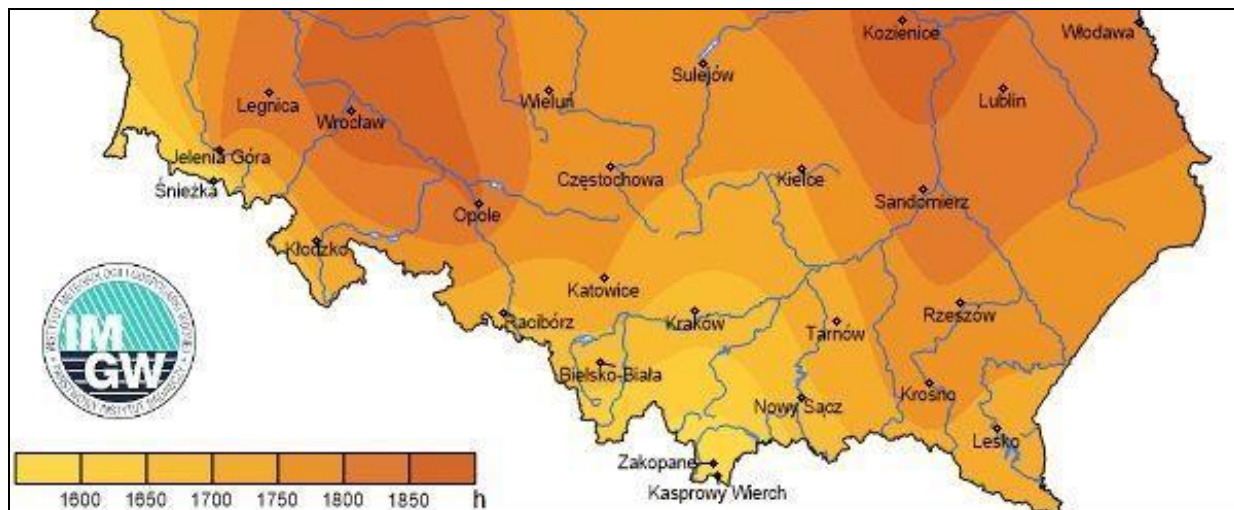
TEMPERATURA POWIETRZA

SUMA OPADÓW

USŁONECZNIE NIE

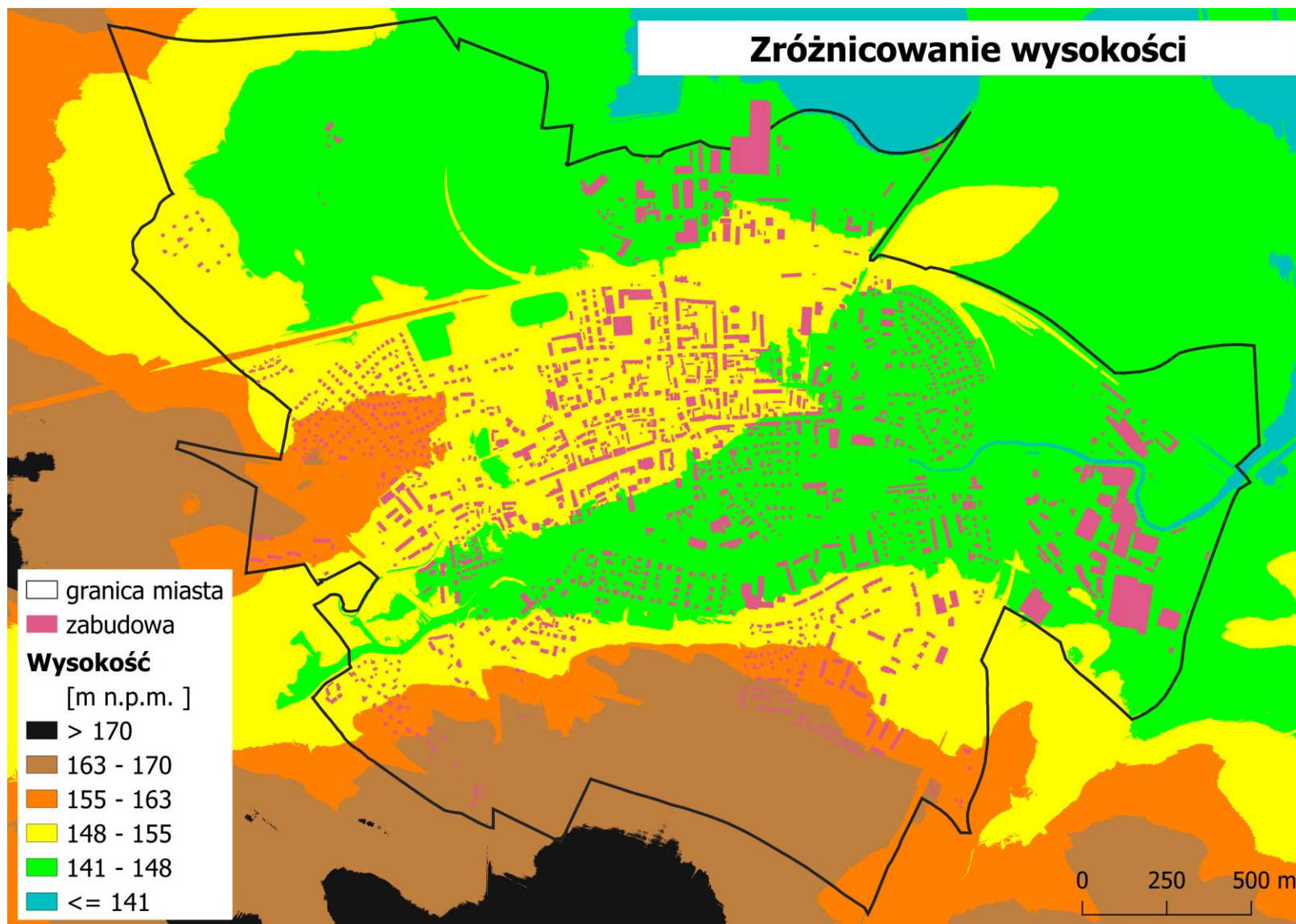
Źródło: <https://klimat.imgw.pl>.

W wieloleciu 1991-2020 średnia roczna temperatura powietrza wynosiła ponad 9°C, średnia roczna suma opadów wynosi ponad 500 mm, natomiast średnie roczne usłonecznienie to ponad 1800 godzin.

ZRÓŻNICOWANIE WYSOKOŚCI TERENU

Analiza obszaru pod względem zróżnicowania wysokości n.p.m. wskazuje, że średnia bezwzględna wysokość obszaru wynosi 150.0 m n.p.m. Najwyższy punkt obszaru położony jest na wysokości 169.0 m n.p.m., natomiast najniższy na wysokości 139.0 m n.p.m.

Rys. 3. Zróżnicowanie wysokości terenu n.p.m. [m].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK (<https://www.geoportal.gov.pl/>, dostęp: 26.04.2023 r.).

WODY

WODY PODZIEMNE

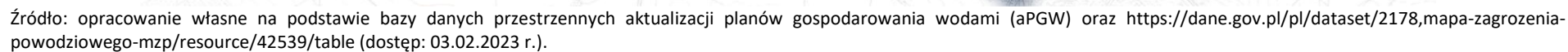
W obrębie miasta występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędu i trzeciorzędu. Piętro wodonośne czwartorzędu reprezentowane jest przez jeden poziom wodonośny. Występuje w piaszczysto żwirowych utworach wodolodowcowych. Ogólna ich miąższość dochodzi do 30 m. Zwierciadło jest przeważnie typu swobodnego, rzadziej słabo naporowe. Wydajności ujęć są silnie zróżnicowane, wahają się od kilku do ponad stu m³/h, a współczynniki filtracji około 0,00003 m/s. Wody tego piętra eksploatowane są przez płytkie studnie wiercone (do 30 m). Piętro wodonośne trzeciorzędu reprezentowane jest przez jeden kilka warstw wodonośnych, przeważnie na głębokości 10 m ÷ 70 m, a w dolinach kopalnych nawet głębiej. Występują tu wody o zwierciadle naporowym, niekiedy z samo wypływem z ujęć. Osiągane wydajności na ogół nie przekraczają 30 m³/h. Pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości do 5 m i nie jest całkowicie izolowane od powierzchni terenu. Miasto Chojnów zaopatrywane jest z ujęć czwartorzędowych³.

Miasto Chojnów położone jest poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, które stanowią Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości, strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej jakości.

WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar miasta położony jest w dorzeczu Odry, w zlewni Kaczawy. Główną oś hydrograficzną stanowi rzeka Skora będąca prawobrzeżnym dopływem Czarnej Wody. Płyne przez Chojnów z kierunku południowego zachodu na północny wschód. Część obszaru miasta położona jest w zasięgu zagrożenia powodziowego od rzeki Skory, o prawdopodobieństwie Q1% (1 raz na 100 lat).

³ UCHWAŁA NR LXVIII/310/22 RADY MIEJSKIEJ CHOJNOWA z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Chojnowa.

Wody powierzchniowe to również zbiorniki wodne, które na obszarze miasta posiadają genezę antropogeniczną, czyli do powstania których, w mniejszym lub większym stopniu, przyczyniła się działalność człowieka, zarówno w sposób pośredni, jak i bezpośredni.

II.2.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Zgodnie z *Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U.2021.0.1098 z późn. zm.) formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Spośród tych form ochrony przyrody na obszarze miasta występują tylko pomniki przyrody⁴.

II.2.3. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Obszary umożliwiające migrację roślin, zwierząt lub grzybów to korytarze ekologiczne. W Polsce powstało do tej pory kilka różnych koncepcji przebiegu korytarzy ekologicznych. Zgodnie z koncepcją przebiegu korytarzy wykonaną na zlecenie Ministra Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 roku, przez obszar Miasta Chojnów nie przebiega żaden korytarz ekologiczny⁵.

II.3. LUDNOŚĆ

Miasto Chojnów w 2021 roku zamieszkiwało 12 619 osób. Gęstość zaludnienia w mieście wynosiła 2372 os./km². Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16.0% ogółu ludności, w wieku produkcyjnym 57.9% ogółu ludności, natomiast w wieku poprodukcyjnym 26.1% ogółu ludności⁶. Współczynnik feminizacji określający wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) w 2021 roku wynosił 111. W 2020 roku saldo migracji czyli różnica między napływem (imigracja) a odpływem (emigracja) ludności z obszaru miasta w porównaniu z rokiem 2020 wyniosło -159⁷.

II.4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Analiza struktury pokrycia terenu wskazuje, że na obszarze miasta dominuje roślinność trawiasta oraz różnego rodzaju zabudowa. Istotny jest też odsetek powierzchni zajmowany przez wody powierzchniowe oraz teren leśny i zadrzewiony.

II.4.1. POKRYCIE TERENU

Biorąc pod uwagę pokrycie terenu to w obszarze miasta przeważa różnego rodzaju zabudowa (zlokalizowana w szczególności w centralnej części miasta) oraz roślinność trawiasta i uprawy

⁴ Zgodnie z danymi zawartymi na stronie internetowej Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>, dostęp: 02.03.2023 r.).

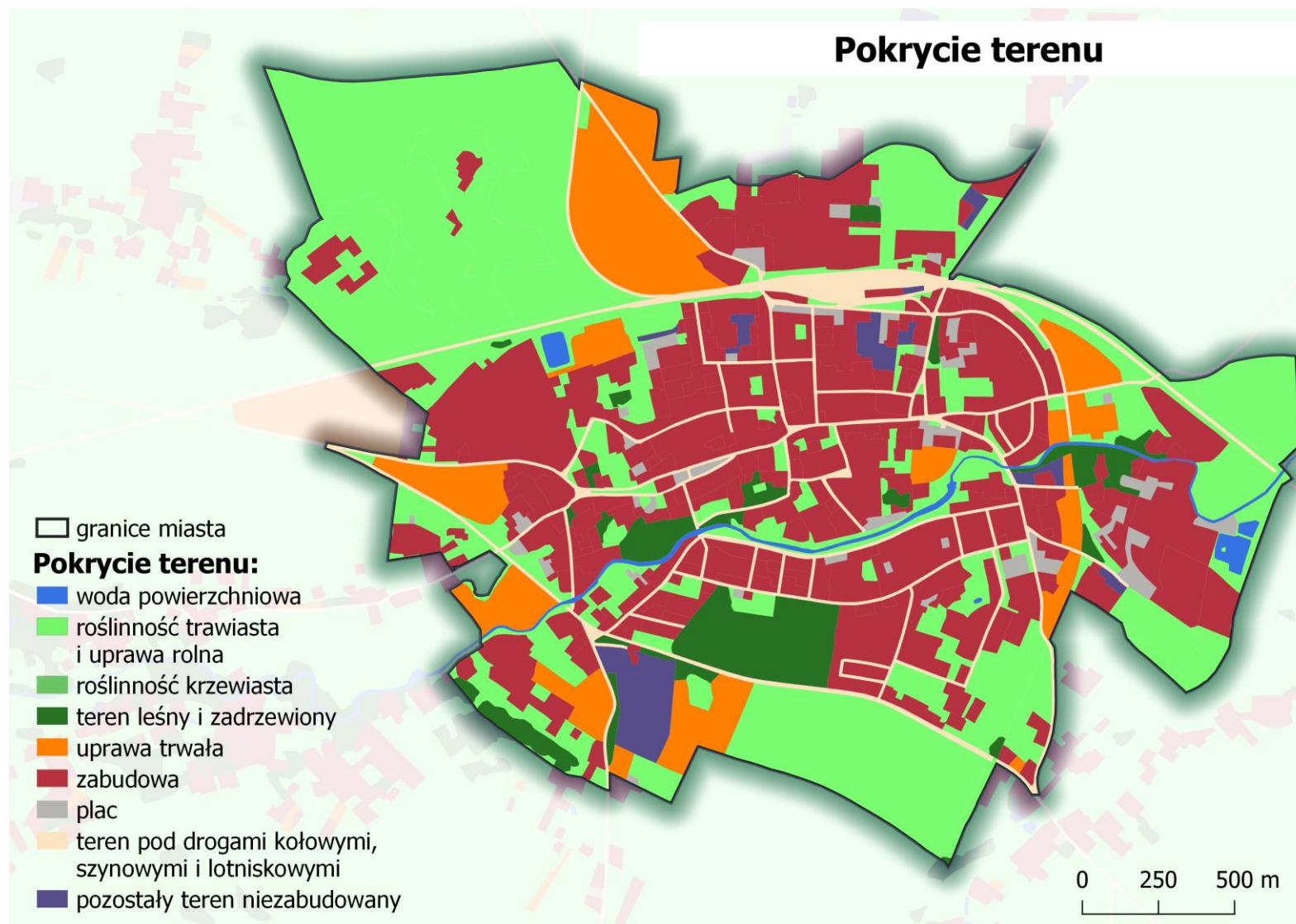
⁵ Dane pozyskano z strony internetowej Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (<https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>, dostęp: 02.03.2023 r.).

⁶ Wiek przedprodukcyjny - wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy (tj. grupa wieku 0 - 17 lat), wiek produkcyjny - wiek zdolności do pracy (tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat), wiek poprodukcyjny - wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową (tj. dla mężczyzn - 65 lat i więcej, dla kobiet - 60 lat i więcej).

⁷ Według danych Banku Danych Lokalnych GUS <https://bdl.stat.gov.pl/> (dostęp: 11.05.2023 r.).

rolne (zlokalizowane na obszarach miasta, w szczególności w części północno-zachodniej i południowo-wschodniej). Znaczący jest też udział upraw trwałych i terenów leśnych oraz pozostałych terenów niezabudowanych.

Rys. 5. Pokrycie terenu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k.

II.4.2. LOKALIZACJA I RODZAJ ZABUDOWY

Biorąc pod uwagę rodzaj zabudowy to w obszarze miasta najwięcej jest budynków mieszkalnych jednorodzinnych, następnie budynków o trzech i więcej mieszkaniach i budynków gospodarstw rolnych oraz budynków przemysłowych⁸.

⁸ Na podstawie danych z Bazy Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k.

Rys. 6. Rodzaj zabudowy w obszarze miasta.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k.

III. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU I WYROBÓW AZBESTOWYCH

III.1. WŁAŚCIWOŚCI I RODZAJE AZBESTU

CZYM JEST AZBEST

Przyjmuje się, że azbestami są włókniste odmiany minerałów występujące w przyrodzie w postaci wiązek włókien cechujących się dużą wytrzymałością na rozciąganie, elastycznością i odpornością na działanie czynników chemicznych i fizycznych. W przyrodzie występuje około 150 minerałów w postaci włóknistej, które w czasie procesu produkcyjnego mogą się rozdzielać na sprężyste włókna, czyli fibryle. Techniczną klasyfikację azbestów oparto na długościach i średnicach wiązek włókien. W różnych klasyfikacjach średnice agregatów uznawanych za wiązki zmieniają się znacznie; zazwyczaj są one rzędu milimetrów. Długość wiązek wynosi od dziesiętnych części milimetra do 100 mm. Azbesty poddawane obróbce mogą rozpadać się na mniejsze cząstki (tzw. fibryle). Stwierdzono, że wymiary pojedynczych włókien po rozdrobnieniu mogą się zmieniać w bardzo szerokim zakresie: od nanometrów (nm) i mikrometrów (μm) do milimetrów⁹.

WŁAŚCIWOŚCI AZBESTU

Azbest posiada szczególne właściwości fizyczno-chemiczne, które sprawiły, że znalazł on tak szerokie zastosowanie. Do tych właściwości należą: odporność na wysoką temperaturę, odporność na chemikalia, kwasy, zasady, wodę morską, odporność na ścieranie, duża sprężystość i wytrzymałość mechaniczna, elastyczność oraz izolacja termiczna i elektryczna.

RODZAJE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Wyroby zawierające azbest oraz odpady azbestowe można podzielić w zależności od trwałości i ilości zastosowanego spoiwa wiążącego na: miękkie (łamliwe, kruche) i twarde (niekruche, sztywne).

Wyroby miękkie charakteryzują się gęstością $< 1000 \text{ kg/m}^3$ i się dużym procentowym udziałem azbestu. Do wyrobów miękkich należą m. in.: sznury, płótna, tkaniny (wykonanego z samego azbestu lub z dodatkiem azbestu), płyty i uszczelki (stosowane w ciepłownictwie na złączach rur, zaworów z gorącą wodą lub parą), płaszcze azbestowo-gipsowe (stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie), płyty i tektury miękkie (stosowane w izolacjach ognioochronnych), płyty ognioochronne (stosowane do okładzin ognioochronnych konstrukcji budynków oraz jako sufity podwieszane o podwyższonej odporności na ogień, i jako materiał do klap przeciwpożarowych i przeciwdymnych) oraz natryski azbestowe na konstrukcje stalowe (stosowane jako ognioochronne zabezpieczenie stalowej konstrukcji budynków przemysłowych i biurowych). Łatwo ulegają uszkodzeniom, powodując duże emisje pyłu azbestu. Najczęściej spotykane są w obiektach przemysłowych (elektrociepłownie, huty).

Wyroby twarde charakteryzują się gęstością $> 1000 \text{ kg/m}^3$, dużym stopniem zwięzłości oraz dużym udziałem spoiwa (najczęściej cementu) i niską procentową zawartością azbestu (kilkanaście % w płytach azbestowo-cementowych i ok. 20% w rurach azbestowo-

⁹ <https://bip.dolnyslask.pl/urząd/Article/get/id,101115.html> (dostęp: 25.05.2023 r.).

cementowych). Są mniej groźne w użytkowaniu od wyrobów miękkich. Mniej groźne są też ich odpady. Głównymi zagrożeniami jest ich mechaniczna obróbka (cięcie, wiercenie, kruszenie).

III.2. ZASTOSOWANIE AZBESTU

Azbest znalazł zastosowanie w takich dziedzinach jak: budownictwo, energetyka, transport i przemysł chemiczny¹⁰.

BUDOWNICTWO

Azbest stosowany był produkcji płyt azbestowo-cementowych, w szczególności dachowych, ponieważ odporny jest na silne alkalia i stanowi dobry czynnik wiążący z cementem. Ponadto azbest wykorzystywano tam gdzie wymagana była podwyższona odporność na działanie ognia i zabezpieczenia ogniochronne elementów narażonych lub potencjalnie narażonych na wysoką temperaturę. Azbest stosowano także w tkaninach wygłuszających hałas.

ENERGETYKA

Azbest stosowano w elektrociepłowniach i elektrowniach, a także w uszczelnieniach urządzeń poddanych wysokiej temperaturze, w zaworach, wymiennikach ciepła, w izolacjach tras ciepłowniczych. Wyroby zawierające azbest występują w m.in. w kominach o dużej wysokości (dylatacje wypełnione sznurem azbestowym), chłodniach kominowych (płyty azbestowo-cementowe w zraszalnikach i w obudowie wewnętrznej chłodni), chłodniach wentylatorowych (w obudowie wewnętrznej chłodni) i rurach odprowadzających parę, zraszalnikach itp. (w formie izolacji cieplnej ze sznura azbestowego).

TRANSPORT

Azbest stosowano w szczególności w miejscach narażonych na ogień i wymagających zwiększonej odporności na wysoką temperaturę. Azbest znalazł zastosowanie w pojazdach takich jak elektrowozy, tramwaje i wagony, a także w silnikach pojazdów mechanicznych (do izolacji i termoizolacji), w uszczelkach pod głowicę, elementach kolektorów wydechowych oraz w elementach ciernych. Ponadto Azbest stosowano w przemyśle drogowym jako surowiec do utwardzania i stabilizacji powierzchni dróg, ścieżek, podwórz, boisk szkolnych. Zasypywano nimi wyrobiska, niwelowano teren i wykorzystywano jako materiał budowlany w indywidualnych gospodarstwach.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

Z azbestu wykonane są także przepony stosowane w elektrolitycznej produkcji chloru. Azbest znajdował zastosowanie w hutach szkła (np. w wałach ciągnących).

¹⁰ Opracowano na podstawie <https://www.bazaazbestowa.gov.pl>.

III.3. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU DLA ZDROWIA LUDZI

Chorobotwórcze działanie azbestu wynika z wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Korodujące wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnika do organizmu wywołując poważne choroby układu oddechowego. Jeśli włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia.

Szkodliwość włókien azbestowych zależy od średnicy i długości włókien. Najbardziej niebezpieczne są włókna długie (>5  m), ale cienkie (do 0,01  m), które przenikają do dolnych dróg oddechowych, wbijają się do p lca gdzie pozostają i w wyniku wieloletniego drażnienia komórek wywołują nowotwory.

Emisja pyłu azbestu może powstawa  podczas uszkodzeń mechanicznych, np. przy piłowaniu lub szlifowaniu. Do emisji pyłu dochodzi także poprzez naruszenie konstrukcji wyrobu przez czynniki atmosferyczne.

Azbest może być przyczyn  chorób układu oddechowego takich jak: pylica azbestowa (azbestoza), rak p lci (najpowszechniejszy nowotwór z s liwy, powodowany przez azbest), mi dzyb laniak op lcznej i otrzewnej, nowotwory o wysokiej z s liwosci. Narażenie na pył azbestu może także prowadzi  do zwłóknień op lcznej, czyli powstawania zgrubień na jej powierzchni. Nie są one z s liwe i zazwyczaj nie wpływają na pracę p lci. Rozległym zmianom może jednak towarzyszy  duszno  ¹¹. Podejrzewa się, że azbest może być również przyczyn  takich schorzeń jak nowotwory krtani,  o adka i jelit, trzustki, jajnika, czy ch ltoniaki¹².

Zagrożenie azbestem potęguje to, że nie ulega on ani degradacji biologicznej, ani termicznej, w związku z czym po wprowadzeniu do  rodowiska może on pozostawa  nawet przez setki lat.

III.4. PROCEDURY DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest można podzieli  na procedury związane z użytkowaniem obiekt  z wyrobami zawierającymi azbest, zabezpieczenie i usuwanie wyrob , przygotowane do transportu i transport oraz unieszkodliwianie odpadł.

UŻYTKOWANIE I ZABEZPIECZANIE WYROB  ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W lasciciel, użytkownik wieczysty, zarządca nieruchomości, który posiada wyroby zawierające azbest na terenie swojej nieruchomości, jest zobowiązany do: sporządzenia oceny stanu technicznego i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrob  zawierających azbest. Ponadto jest zobowiązany do jej przechowywania w ksi zce obiektu budowlanego, wypełnienia informacji o wyrobach zawierających azbest oraz do z lo enia do 31 stycznia każdego roku informacji o wyrobach zawierających azbest do w lasciwego organu (do w lasciwego urzędu gminy - osoby fizyczne), do w lasciwego urzędu marszałkowskiego - osoby prawne i jednostki samorządu terytorialnego).

¹¹ Oziembło-Brzykczy S., Niebezpieczny azbest, Państwowa Inspekcja Pracy, G lwny Inspektorat Pracy, Warszawa 2019.

¹² <https://bip.dolnyslask.pl/urząd/Article/get/id,101115.html> (dostęp: 25.05.2023 r.).

W przypadku posiadania rur azbestowo- cementowych stosuje się zasady inwentaryzacyjne jak przy innych wyrobach, z tym że istnieje możliwość pozostawienia rur azbestowo-cementowych w ziemi bez usuwania, ale pod następującymi warunkami: brakiem narażenia na kontakt z azbestem podczas czynności obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych, oznakowania, zaznaczenia w planach sytuacyjnych i dokumentacji technicznej pozostawionych instalacji i oczyszczenia elementów infrastruktury, w których jest możliwy kontakt człowieka z azbestem.

Bezpieczne użytkowanie wyrobów zawierających azbest wiąże się także z ich właściwym zabezpieczeniem. Istnieją dwie metody zabezpieczania wyrobów z azbestem: obudowanie innym bezpiecznym materiałem lub pokrycie powłoką farby olejnej lub żywicznej.

DEMONTAŻ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest zobowiązany jest do zgłoszenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej. W przypadku wymiany pokrycia dachowego, zgłoszenia trzeba dokonać na co najmniej 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia robót. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac, z którym zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest powinno być prowadzone przez specjalistyczne firmy, ponieważ związane jest z ryzykiem wystąpienia dużego zagrożenia zarówno dla pracowników jak i dla ludności. Proces demontażu wyrobów zawierających azbest stanowi największe zagrożenie emisją szkodliwych dla zdrowia włókien azbestowych. W związku z tym prace związane z usuwaniem azbestu muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować lub zminimalizować uwalnianie się azbestu do środowiska, tak aby nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń włókien azbestowych w powietrzu.

W trakcie demontażu konieczne jest zachowanie odpowiednich zasad takich jak: izolacja obszaru prac od otoczenia i ogrodzenie obszaru prac, oznakowanie, zabezpieczenie przed pyleniem, regularne usuwanie pyłu azbestowego, uprzątnięcie terenu, utrzymywanie przez cały czas pracy wyrobów i odpadów w stanie wilgotnym, demontaż całych wyrobów, odspajanie wyrobów za pomocą narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych wyposażonych w instalacje odciągające powietrze i kontrolny monitoring powietrza.

PRZYGOTOWANIE DO TRANSPORTU I TRANSPORT ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Transport wyrobów zawierających azbest powinien odbywać się zgodnie z przepisami o przewozie towarów niebezpiecznych i powinien być odpowiednio oznakowany. Materiał o gęstości $> 1000 \text{ kg/m}^3$ powinien być szczelnie opakowany w folię polietylenową o grubości min. 0,2 mm, natomiast materiał o gęstości $< 1000 \text{ kg/m}^3$ powinien być także zestalony cementem.

UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Najskuteczniejszym sposobem unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich izolowanie od kontaktu z powietrzem poprzez przykrycie warstwą zapewniającą nienaruszalność podczas

użytkowania. Stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub też na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Dopuszczalne jest także składowanie na składowiskach podziemnych.

W województwie dolnośląskim odpady azbestowe przyjmowane są obecnie na trzech składowiskach¹³:

- składowisko w miejscowości Trzebcz w gminie Polkowice (powiat polkowicki),
- składowisko w miejscowości Marcinowo w gminie Trzebnica (powiat trzebnicki),
- składowisko w miejscowości Ścinawka Dolna w gminie Radków (powiat kłodzki).

W przypadku dróg i placów za najbardziej optymalne uznaje się pozostawienie odpadów azbestowych w miejscu ich wbudowania i trwałe przykrycie szczelnym dywanem masy mineralno-bitumicznej.

¹³ Opracowano na podstawie <https://www.bazaazbestowa.gov.pl>.

IV. WYNIKI INWENTARYZACJI WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Charakterystyka ilościowa i jakościowa oraz lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy miejskiej Chojnów określona została na podstawie szczegółowej inwentaryzacji terenowej, przeprowadzonej w kwietniu 2023 roku.

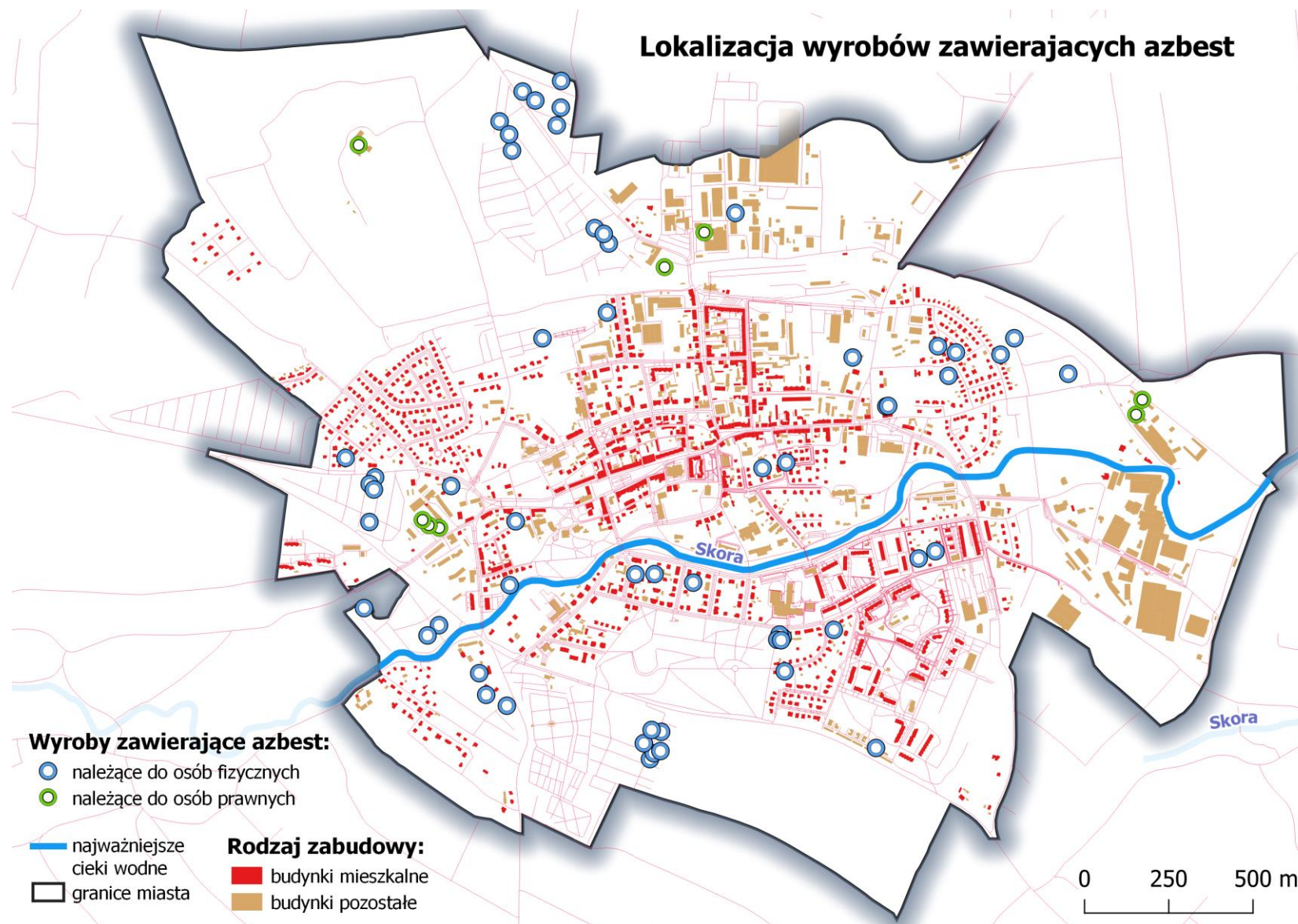
IV.1. MASA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁴

IV.1.1. MASA WSZYSTKICH WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W wyniku aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest uzyskano informację, że na terenie gminy miejskiej Chojnów masa wszystkich wyrobów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia wynosi 92 309 kg (92.3 ton), z tego 51 612 kg (tj. ponad 56 %) to wyroby należące do osób prawnych, a 40 697 kg (tj. ponad 44 %) to wyroby należące do osób fizycznych.

¹⁴ Dotyczy wyrobów pozostałych do unieszkodliwienia.

Rys. 7. Lokalizacja wyrobów zawierających azbest.

Źródło: opracowanie własne.

IV.1.2. MASA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST WEDŁUG RODZAJU WYROBU

Osoby fizyczne

Wśród wyrobów należących do osób fizycznych występują tylko płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa (kod W02). Ich łączna masa wynosi 40 697 kg, co stanowi ponad 100% wszystkich wyrobów należących do osób fizycznych.

Tab. 1. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju wyrobu w obiektach należących do osób fizycznych.

Rodzaj wyrobu	Liczba wyrobów	Masa wyrobów [kg]	% wszystkich wyrobów
Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa (kod W02)	57	40 697	100.0

Źródło: opracowanie własne.

Osoby prawne

Wśród wyrobów należących do osób prawnych zdecydowanie przeważają płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa (W02) – 51 600 kg (ponad 99.9% wyrobów należących do osób prawnych). Ponadto jeden podmiot wskazał płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie (W01).

Tab. 2. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju wyrobu w obiektach należących do osób prawnych.

Rodzaj wyrobu	Liczba wyrobów	Masa wyrobów [kg]	% wszystkich wyrobów
Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie (W01)	1	12	0.02
Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa (W02)	9	51600	99.980

Źródło: opracowanie własne.

IV.1.3. MASA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST WEDŁUG RODZAJU ZABUDOWY

Osoby fizyczne

Wyroby należące do osób fizycznych występują w/na budynkach oznaczonych jako inne¹⁵ (28 budynków) – łącznie jest to 11 529 kg (ponad 28% wyrobów należących do osób fizycznych), budynkach gospodarczych (22 budynki) – 14 632 kg (ponad 36% wyrobów), budynkach mieszkalnych¹⁶ (6 budynków) – 10 179kg (prawie 25% wyrobów), oraz w postaci zmagazynowanej (luzem) – 4 357 kg (ponad 11% wyrobów).

Tab. 3. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju zabudowy w obiektach należących do osób fizycznych.

Rodzaj zabudowy	Liczba budynków	Liczba wyrobów	Masa wyrobów [kg]	% wszystkich wyrobów
Budynek mieszkalny (kod 1)	6	6	10179	25
Budynek gospodarczy (kod 2)	22	22	14632	36
Inny (kod 5) (altany działkowe)	28	28	11529	28
Azbest zmagazynowany (kod 7)	---	1	4357	11

Źródło: opracowanie własne.

Osoby prawne

Wyroby należące do osób prawnych występują przede wszystkim w zabudowie określonej jako inna – łącznie jest to 42 509 kg (ponad 82% wyrobów należących do osób prawnych), w/na budynkach przemysłowych – 5 138 kg (10 % wyrobów), oraz w postaci zmagazynowanej (luzem) – 3 966 kg (8% wyrobów).

Tab. 4. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju zabudowy w obiektach należących do osób prawnych.

Rodzaj zabudowy	Liczba budynków	Liczba wyrobów	Masa wyrobów [kg]	% wszystkich wyrobów
Budynek przemysłowy (kod 3)	1	1	5137	10
Inny (kod 5)	8	8	42509	82
Azbest zmagazynowany (kod 7)	---	1	3966	8

Źródło: opracowanie własne.

¹⁵ W tym przypadku są to budynki (altany) w ogródkach działkowych.

¹⁶ Jeśli chodzi o budynki mieszkalne to wyroby należące do osób fizycznych występują tylko w/na budynkach mieszkalnych jednorodzinnych.

V. UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU

V.1. HARMONOGRAM REALIZACJI

W opracowaniu zawarto harmonogram realizacji programu. Okres obowiązywania programu (lata 2023 – 2032) podzielono na trzy okresy krótkoterminowe (lata 2023 – 2026, 2027 – 2029 i 2030 – 2032), odpowiadające poszczególnym stopniom pilności.

Wyroby zawierające azbest ze względu na stopień pilności usunięcia podzielone zostały na trzy rodzaje:

- stopień pilności I - wymagane jest ich usunięcie i unieszkodliwienie do końca roku 2026.
- stopień pilności II - wymagane jest ich usunięcie i unieszkodliwienie do końca roku 2029.
- stopień pilności III –wymagane jest ich usunięcie i unieszkodliwienie do końca roku 2032.

Tab. 5. Harmonogram realizacji programu.

Okres krótkoterminowy	Stopień pilności	Masa wyrobów [kg]	% wszystkich wyrobów
2023 – 2026	I	32314	35
2027 – 2029	II	20115	22
2030 – 2032	III	39879	43

Źródło: opracowanie własne.

Należy mieć na uwadze, że stopień usuwania i unieszkodliwiania azbestu w głównej mierze zależy od samych mieszkańców i ich zaangażowania w wymianę pokryć dachowych zawierających azbest.

V.2. SZACUNKOWE KOSZTY REALIZACJI

Szacunkowy koszt zdjęcia, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest pozyskanych w trakcie wymiany pokryć dachowych lub elementów elewacji wynosi 35 zł/1 m². Łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest w obszarze gminy miejskiej Chojnów wynosi 6154 m². W związku z tym łączny szacunkowy koszt zdjęcia, transportu i utylizacji wyrobów zawierających wynosi 215 390 zł.

V.3. MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Finansowanie usuwania azbestu może odbywać się ze środków własnych (właścicieli nieruchomości, inwestorów, jednostek samorządu terytorialnego) oraz przy udziale środków zewnętrznych.

Bardzo ważne jest wspieranie pozyskiwania środków zewnętrznych na działania zmierzające do oczyszczania obszaru z wyrobów zawierających azbest. W innym wypadku koszty ich usuwania (które są bardzo wysokie ze względu na specjalne procedury konieczne do wdrożenia przy pracach z azbestem) spoczywać będą w większości na właścicielach nieruchomości lub inwestorach.

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM FINANSOWANIA USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Jest to program uruchomiony przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a obsługiwany przez właściwe WFOŚiGW, w tym Wojewódzki Fundusz Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu¹⁷. Jego celem jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju i likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Beneficjentem programu są gminy, związki międzygminne i powiaty, działające na rzecz właścicieli lub posiadaczy obiektów budowlanych na jej terenie, które otrzymują wsparcie za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, oraz posiadanie aktualnego programu usuwania azbestu zatwierdzonego przez Radę Gminy/Powiatu.

Zakres wsparcia dla gmin:

- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

Wnioski gminy składają we właściwym Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który zawarł z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków (w tym przypadku w WFOŚiGW we Wrocławiu). Terminy, sposób składania wniosków i ich rozpatrywania dostępne są na stronie internetowej właściwego WFOŚiGW.

EKOKREDYTY DLA KLINETÓW INDYWIDUALNYCH

Są to kredyty udzielane przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z właściwymi Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Bank na podstawie umowy określającej warunki dofinansowania udziela kredytów podmiotom, które udokumentowały wymierny efekt ekologiczny oraz posiadają zdolność do zaciągania zobowiązań finansowych.

V.4. ZARZĄDZENIE PROGRAMEM I MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Wdrożenie programu powinno być spójne z innymi działaniami gminy w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Powinno być także spójne z krajowym, wojewódzkim i powiatowym programem usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy miejskiej Chojnów nie powinien stanowić jednorazowego opracowania, ale powinien podlegać regularnej aktualizacji. Wynika to z obowiązku przedkładania przez właścicieli, zarządców i użytkowników corocznych informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

Realizacja programu będzie monitorowana za pomocą wskaźników zawartych w poniższej tabeli.

¹⁷ Szczegóły dostępne są na stronie internetowej https://wfosigw.wroclaw.pl/zloz-wniosek/azbest/w_125,informacje (dostęp: 04.05.2023 r.)

Tab. 6. Wskaźniki monitorowania dla programu usuwania wyrobów zawierających azbest

NAZWA WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA
Ilość obiektów z wyrobami zawierającymi azbest	Szt.
Stopień usunięcia wyrobów azbestowych ($(\text{Ilość usuniętych odpadów azbestowych} / \text{Ilość zinventaryzowanych wyrobów zawierających azbest}) * 100$)	%
Wielkość środków wykorzystanych na usuwanie azbestu i edukację	PLN

Źródło: opracowanie własne.

Lista ta powinna być przedmiotem aktualizacji, co do liczby wskaźników i ich rodzajów, w zależności od danych zebranych w trakcie realizacji programu.

Dodatkowym elementem monitoringu programu jest systematycznie aktualizowana Baza Azbestowa, która umożliwi kontrolę zgodności założonego harmonogramu z faktycznymi działaniami podejmowanymi przez właścicieli poszczególnych obiektów.

W przypadku każdej zmiany zgłoszonej przez właściciela nieruchomości dotyczącej wyrobów zawierających azbest, informacja ta zostanie na bieżąco wprowadzona do Bazy Azbestowej przez wyznaczonego pracownika Urzędu Miejskiego Chojnów. Umożliwi to bieżącą aktualizację bazy i pozwoli określić tempo usuwania wyrobów azbestowych. Gdyby jednak takie informacje nie spływały do gminy, po pewnym czasie konieczne jest przeprowadzenie ponownej inwentaryzacji terenowej.

VI. PODSUMOWANIE

Opracowanie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023 – 2032 ma na celu:

- wypełnienie obowiązku ustawowego dotyczącego posiadania i wdrażania lub aktualizacji programu usuwania azbestu,
- koordynację działań zmierzających do wyeliminowania wyrobów i odpadów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy miejskiej Chojnów w perspektywie do 2032 roku.

Dokument jest realizacją wymagań zawartych w „*Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*”, przyjętego Uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.

W wyniku inwentaryzacji powstała baza danych, skonstruowana w sposób umożliwiający aktualizację bazy azbestowej. Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dotyczące osób fizycznych wprowadzone zostały do Bazy Azbestowej wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do każdego obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego oraz nadanymi przez system Bazy Azbestowej identyfikatorami: lokalizacji oraz wyrobu (pliki SHP).

Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dotyczące osób prawnych wraz z numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego zostały przekazane do Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu, bez wprowadzania danych do Bazy Azbestowej.

Program wraz z inwentaryzacją, daje możliwość dokładnego oszacowania występujących na obszarze gminy wyrobów azbestowych, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym (stan wyrobów). Dzięki temu umożliwia opracowanie harmonogramu ich usuwania. Posiadanie przez gminę programu usuwania azbestu jest też wypełnieniem jednego z podstawowych wymagań przy ubieganiu się o finansowe wsparcie wdrożenia projektów w zakresie unieszkodliwiania niebezpiecznych odpadów azbestowych na terenie gminy.

VII. SPIS WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Publikacje

1. Oziembło-Brzykczy S., Niebezpieczny azbest, Państwowa Inspekcja Pracy, Główny Inspektorat Pracy, Warszawa 2019.
2. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2, pp. 143-170, <https://doi.org/10.7163/GPol.0115> (dostęp: 08.03.2023 r.).
3. Uchwała Nr LXVIII/310/22 Rady Miejskiej Chojnowa z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Chojnowa.
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2021.0.1098 z późn. zm.)

Strony internetowe

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. <https://bdot10k.geoportal.gov.pl/>
3. <https://bip.dolnyslask.pl/>
4. <https://klimat.imgw.pl>
5. <https://wfosigw.wroclaw.pl>
6. <https://www.bazaazbestowa.gov.pl>
7. <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>
8. <https://www.imgw.pl>

VIII. SPIS TABEL

Tab. 1. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju wyrobu w obiektach należących do osób fizycznych.	24
Tab. 2. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju wyrobu w obiektach należących do osób prawnych.	24
Tab. 3. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju zabudowy w obiektach należących do osób fizycznych.	25
Tab. 4. Masa wyrobów [kg] wg rodzaju zabudowy w obiektach należących do osób prawnych.	25
Tab. 5. Harmonogram realizacji programu.	26
Tab. 6. Wskaźniki monitorowania dla programu usuwania wyrobów zawierających azbest.....	28

IX. SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Położenie miasta.	5
Rys. 2. Charakterystyki klimatologiczne wybranych elementów meteorologicznych (wielolecie 1991-2020).	7
Rys. 3. Zróżnicowanie wysokości terenu n.p.m. [m].	9
Rys. 4. Wody powierzchniowe.....	11
Rys. 5. Pokrycie terenu.....	14
Rys. 6. Rodzaj zabudowy w obszarze miasta.....	16
Rys. 7. Lokalizacja wyrobów zawierających azbest.	23

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr LXXXIII/372/23 Rady Miejskiej Chojnowa

z dnia 30 sierpnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023-2032,,

Zgodnie z art. 18 ust. 1 p.o.ś. gminne programy ochrony środowiska uchwała rada gminy. Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 15 u.s.g. stanowienie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy należy do wyłącznej kompetencji rady gminy.

W związku z tym, że art. 18 ust. 1 p.o.ś. wyraźnie zastrzega kompetencję rady gminy do uchwalania programów ochrony środowiska (czyli m.in. programu usuwania azbestu).

Podjęcie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest wynika z konieczności realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. Przewiduje on m.in. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest do końca 2032 r.

W związku z powyższym, mając na względzie cele „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, w szczególności sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest, co przyczyni się do poprawy jakości środowiska oraz jakości życia mieszkańców miasta, zasadnym jest przyjęcie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Chojnów na lata 2023-2032.

Przewodniczący Rady Miejskiej Chojnowa

Jan Skowroński